

DONALD RICHBERG BO JOHNSONOV NASLEDNIK

KONVENCIJA A. D. FEDERACIJE
BO ZAHTEVALA TAKOJŠNJO
UVEDBO 30-URNEGA DEL. TEDNA

Predsednik Roosevelt je z eno potezo završil reorganizacijo NRA. — Zakonodajni in upravni odsek sta že določena. — Treba je imenovati le še odbor za pravne zadeve. — Konvencija Ameriške Delavske Federacije se bo zavzela za nadaljevanje NRA.

WASHINGTON, D. C., 27. septembra. — Zunanja reorganizacija NRA je že završena. Predsednik Roosevelt je z eno samo potezo temeljito preuredil agenturo, čije svrha je, obnoviti ameriško gospodarstvo.

V bodoče ne bo NRA načeloval en sam mož, pa naj je tudi predsednik Združenih držav. Vodila jo bosta dva odbora, zakonodajni in upravni; v enem bo šest, v drugem pa pet mož. Vsa pravna vprašanja, ki se bodo brez dvoma pojavila, bo pa reševal poseben odbor, ki doslej še ni bil imenovan.

V reorganizirani NRA bo igral dosednji pravni zastopnik Donald R. Richberg eno glavnih vlog. Imel bo skoro isto polnomoč kot jo je imel general Johnson in bo faktično Johnsonov naslednik.

General je že pred par dnevi zginil z javne pozornice. Danes se je splošno domnevalo, da se bo pojavil v uradu NRA, pa ga ni bilo. Nekateri pravijo, da je v New Yorku, kjer sestavlja poročilo o svojem uradovanju.

Predsednik Ameriške Delavske Federacije Wm. Green je rekel nocoj:

— Nobena uspešna reorganizacija NRA ni mogoča, če bo vlada prezrla tri najbolj važne točke: ki so: izvedba principa svobodnega koalicijskega prava, odprava zaposlenja otrok in določitev minimalnih plač.

Green dostavlja, da se je položaj delavcev v primeri s prejšnjim letom le malenkostno izboljšal in da je to izboljšanje pripisati v prvi vrsti prizadevanju raznih vladnih agentur. V Ameriki je še vedno deset milijonov oseb brez dela. V to število sta vključena dva milijona oseb, ki jim je dala vlada začasno zaposlenje.

SAN FRANCISCO, Cal., 27. septembra. — Zastopniki strokovno organiziranega delavstva s precejšnjo gotovostjo izjavljajo, da se bo letna konvencija Ameriške Delavske Federacije, ki se bo vršila prihodnji mesec v tukajšnjem mestu, izrekla z veliko večino za trideseturni delovni teden.

Statistike federacije izkazujejo, da je v Združenih državah 8,585,000 oseb trajno brez dela in zasluzka. Da bi dobili ti ljudje delo, preostaja edina možnost: delavci naj bodo zaposleni po pet dni v tednu in po šest ur na dan. Le na ta način bo mogoče zaposliti preobilico delovnih moči.

Dolgoletni tajnik Federacije, Frank Morrison, je izjavil, da se bo njegova organizacija borila proti nezaposlenosti sporazumno s predsednikom Rooseveltom.

Delegatje bodo priporočali, naj NRA ostane v veljavi tudi po 15. juniju prihodnjega leta. Federacija ni izza svetovne vojne v članstvu še nikdar tako napredovala kakor lani. Število njenih članov je naraslo za tristotisoč.

Iz Washingtona poročajo, da bo na konvenciji Federacije govorila tudi delavska tajnica Miss Perkins.

WASHINGTON, D. C., 25. septembra. — "Neprav pet milijonov družin bo letošnjo zimo odvisno od vladne pomoči, da ne bodo izpostavljene bedi in pomanjkanju mrzlega letnega časa." Tako je rekel

Zbližanje med Jugoslavijo in Bolgarsko

STRAH PRED
"RADIKALNIM"
ROOSEVELTOM

Izdajatelj listov ostro napada Roosevelta. — Ne upa na povratek prosperitete.

Madison, Wis., 27. septembra. — "Sedanje razpoloženje v deželi predstavlja jasno zapreko za povratek prosperitete", je v republikanskem klubu Dane okraja rekel čikaški založnik listov Frank Knox, ki je ostro napadel predsednika Roosevelta zaradi njegovega govora v Green Bay, Wis., ko je rekel, da se je zopet vrnilo zaupanje v bodočnost.

— Ljudstvo Združenih držav, — je nadaljeval Knox, — je prevzelo strahu, da bodo v bodoče vpeljane radikalnejše odredbe, kakor pa do sedaj. Nemir med farmerji je še narastel. Vladni kredit je padel, vse gospodarske smeri kujejo navzdol, število brezposelnih narašča, kakor število družin, ki dobivajo podporo. Cela Rooseveltova politika je velik fiasco.

Proti koncu je rekel Knox, da bodo letošnje jesenske volitve povzročile samo malo ropota, glavni boj pa bo prišel leta 1936.

BULLITT SE BO VRNIL

Moskva, Rusija, 27. septembra. — Ameriški poslanik William C. Bullitt bo proti koncu oktobra odpotoval iz Moskve in bi šel na počitnice v Združene države. V Moskvo se bo zopet vrnil proti koncu januarja. Potoval bo čez Daljni Iztok, ki je tako velikega pomena zaradi odnosa med sovjetsko Rusijo in Japonsko. Bullitt bo potoval skozi Sibirijo v Vladivostok in mogoče s svojim aeroplanom, najbrže pa z železnico.

Med potom se bo ogledal tudi na Kitajskem in na Japonskem.

Poslanik pravi, da zanj pomeni to potovanje počitnice in da je njegov poglavitni namen obhajati božične praznike s svojo hčerjo Ano, ki obiskuje šolo v Združenih državah.

Sovjetski državniki pripisujejo Bullittovemu potovanju čez Sibirijo veliko važnost, ker je osební prijatelj predsednika Roosevelta in so mnenja, da bo v Washingtonu s predsednikom razpravljati tudi o vprašanju Daljnega Iztoka.

ODPRAVA PAJČOLANA

Teheran, Perzija, 27. sept. — Absolutni vladar Perzije, šah Riza, je izdal odredbo, po kateri je prepovedano ženam skrivati si obraz.

zvezni komisar za dobrodelnost Hopkins, ki ceni število družin, ki so v juliju dobivale podporo, na 3,830,000. Hopkins je tudi rekel, da si vsi brezposelni v prvi vrsti žele, da bi dobili delo, toda podpora, ki je v zvezi z delom, velja za vsako osebo \$10 do \$12 več, kot pa podpora v denarju brez dela.

DOLGOVI DRŽAV
P R I L I G I
NARODOV

Članice dolgujejo Ligi na prispevkih 37,488,783 zlatih frankov. — Zastopniki dolžnih držav ne bodo imeli častnih mest.

Ženeva, Švica, 27. septembra. — Odbor Lige narodov zopet razpravlja o tem, kaj naj Liga napravi z državami, ki so zaostale s svojimi prispevki za vzdrževanje Lige.

Poročilo tega odbora pravi, da je težko priti do kakega gotovega zaključka ter predlaga, da se postavi pododbor, ki se bo pogajal z dolžnimi državami ter priporočal, da se plačilo kake dolžnice vpiše kot plačilo za dolg, ne pa za tekoči prispevek.

Poleg tega priporoča odbor, da Liga zastopnikom dolžnih držav ne podeljuje častnih mest in služb pri Liginem odboru.

Ligin finančno stanje je zelo resno. Medtem ko bi za letošnje leto morala prejeti nad 30,000,000 zlatih frankov, do sedaj ni vplačanih še nad 14 milijonov frankov. Nemčija dolguje 2,404,000, pa ni plačala še niti enega franka. Tudi Japonska ni plačala ter dolguje 1,825,000 frankov. Celotna Anglija je za letošnje leto dolžna še 1,000,597 frankov. Izmed 57 držav, ki so članice Lige, je samo 12 držav, ki so plačale in sicer: Kanada, Danska, Španija, Indija, Luksemburg, Mehika, Norveška, Holandska, Portugalska, Švedska, Švica in Turčija.

Neplačani prispevki od leta 1920 do 1932 znašajo nad 20 milijonov frankov in samo dolg za lansko leto znaša 3,227,000 frankov. Skupni dolg držav pri Ligi narodov znaša 37,488,783 zlatih frankov.

TIFUS NA JAPONSKEM

Tokio, Japonska, 27. sept. — Zdravniške oblasti skušajo preprečiti, da se med 300,000 prebivalci, ki so vsled zadnjega viharja brez domov, ne razširil tifus in griža, kajti še vedno se nahajajo v krajih, iz katerih le polagoma odteka voda.

Pomožno delo je dobro organizirano in javnost radevolje prispeva za pomožni sklad.

Po zadnjih poročilih so žrtve, katere je zahteval vihar, naslednje: 2500 mrtvih, 8388 ranjenih in 568 pogrešanih.

RAZOROŽITEV
NAJ BO RESNA

Litvinov zahteva, da konferenca poroča o položaju. — Priporoča stalno razorožitveno konferenco.

Ženeva, Švica, 27. septembra. — Rusija je pri svetu Lige narodov stavila zahtevo, da odloči, ako je mogoče razorožitveno konferenco zopet pričeti s kakim upanjem na uspeh. Sovjetski delegat Maksim Litvinov je prosil, da Ligin svet razpravlja o vprašanju, kako bi bilo mogoče od razorožitvene konference dobiti poročilo o razorožitvenem položaju. Na podlagi tega poročila bo Liga določila pot, ki bo vodila do mednarodne razorožitve.

Litvinov je stavil svoje zahteve s pismom na predsednika sveta Richarda Sandlerja. Litvinov je povdarjal, da do sedaj še ni bilo priložnosti razpravljati o razorožitvenem vprašanju, ker Ligin svet ni postavil razorožitvenega odbora. Vsled tega je prišlo do razorožitvene konference, ki pa je sedaj prenehala s svojim delom.

Zastopnik sovjetskih republik je priporočal, da Ligin svet sprejme njegov predlog, da svet očrta delovanje konference. Vztrajal je pri svoji zahtevi, da od razorožitvene konference zahteva poročilo, o katerem bo Liga narodov pri prihodnjem zasedanju razpravljala.

Litvinov je slednjič predlagal, da naj bo razorožitvena konferenca končana, ker do sedaj še ni ničesar dosegla, mesto nje pa naj se postavi stalna razorožitvena komisija, ki bo pazila na splošni položaj oboroževanja in nato poročala Ligi.

Ruske zahteve so prišle v času, ko se je Ligin odbor pripravil, da najde sredstvo, s katerim bi bilo mogoče končati vojno med Bolivijo in Paragvajem.

Delegati so zaradi Litvinovih zahtev zelo vznemirjeni, kajti po njihovem mnenju je Litvinov s svojimi zahtevami sunil v sršeno gnezdo. Zastopniki raznih držav so mnenja, da bo predsednik razorožitvene konference A. Henderson porabil to priložnost in bo zvalil vso krivdo nad neuspehom konference na Nemčijo.

PREMESTITEV MORNARICE

Pariz, Francija, 27. septembra. — Francosko vojno brodovje bo od sedaj naprej po večini nastajeno v Atlantiku, medtem ko bo imela Italija v Sredozemskem morju večjo pomorsko silo. Iz tega je razvidno, da je prenehal spor med Francijo in Italijo glede mornariške premoči na Sredozemskem morju.

JUGOSLOVANSKI KRALJ OBISKAL
KRALJA BORISA V SOFIJI

SOFIJA, 27. septembra. — Jugoslovanski kralj Aleksander in kraljica Marija sta odpotovala iz Beograda v Sofijo. Sofija je v praznični obleki. — Mnogo bolgarskih kmetov je v pestrih narodnih nošah prišlo v prestolico, da bodo z vojaštvom in šolskimi otroci stali ob strani ulic, po katerih se bosta vozila kralj Aleksander in kraljica Marija v spremstvu bolgarskega kralja Borisa in kraljice Joane.

ZAPLENJENJE
VOJN. DOBIČKOV

Senator Nye priporoča zaplenbo 98 odstotkov dobička v vojnem času. — Preiskava glede municije še ni končana.

Washington, D. C., 27. sept. Sicer preiskava senatnega odbora o trgovini z orožjem še ni končana, vendar pa postaja jasno, da bo vlada izdala odredbo, da bo mogoče saj v vojnem času napraviti konec velikim dobičkom pri prodaji orožja in municije.

Predsednik senatnega preiskovalnega odbora senator Nye je naznanil, da bo prihodnjemu kongresu stavljal predlog, po kateri bo vlada zahtevala davek na dobiček. S to predlogo hoče senator Nye nastopiti proti zatirjanju izdelovalcev municije, da bi nastala nevarnost za obrambo dežele, ako bi vlada prevzela izdelovanje municije. Zato je namen senatorja Nye tovarne za orožje in municijo pustiti neodvisne, zato pa v času vojne zapleniti ves njihov dobiček.

Nye zahteva, da vlada v vojnem času pri dobičku nad 10 tisoč dolarjev naloži 98 odstotkov davka. Ti davki ne delajo nikake razlike med privatnimi osebami in družbami.

Ker je Nye tekom sedanjih preiskave prejel nad 10,000 pisem, in brzojav, ki mu čestitajo k njegovi preiskavi, je izrazil upanje, da bodo tudi druge države vpeljale slične preiskave.

V WALESU BO VELIKA
STAVKA

London, Anglija, 27. sept. Samo še vlada more preprečiti stavko vseh majnerjev v Walesu prihodnji ponedeljek, ko poteče pogodba za dosedanje plačilno lestvico.

Pogajanja med lastniki rovin in vladnim posredovalnim odborom v Cardiffu so se nenadoma razbila. Lastniki nikakor nečejo privoliti v zvišanje plač, ki so samo za 12 odstotkov višje od leta 1914.

Ker so bile pogajanja prekinjena, je rudarski minister Ernest Brown povabil obe strani na razgovor v London.

Bati se je, da se bo stavka razširila tudi izven Walesa, kjer izmed 200,000 majnerjev dela samo 187,000.

KRST ITALJANSKE
PRINCESE

Napolj, Italija, 27. septembra. — Hčerka italijanske prestolonaslednice Marije Jose in prince Umberto je bila kršćena s imeni Marija Pija Helena Elizabeta Margareta Melina Mafalda Ludwig Tekla Genara.

Krst sta izvršila napoljski nadškof kardinal Ascalesi in dvorni kaplan Ciniglia. Za krst je bila rabljena voda iz Jordana in iz Pijave, kjer so Italijani v svetovni vojni dobili "veliko zmago".

Ob tej priliki je kralj Viktor Emanuel pomilostil vse jetnike, katerih kazni ni znašala nad dve leti.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakst, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Za celo leto v celoti na Ameriko in \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za eno leto \$7.00
Za eno leto \$3.50
Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno
posreduje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi pošljejo izveščila nazaj, da hitreje najdemo naslovnik.
"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

NRA.

Te dni se je ponovno izkazala resnica, da generali niso diplomatje.

Morda so dobri za vžbanje vojakov, nemara se v vojni
ljajno obnesejo, diplomatske posle pa pač morajo prepu-
stiti mozem, ki imajo tozadevne zmožnosti.

To se je izkazalo tudi v slučaju generala Hugh S.
Johnsona, ki ga je bil imenoval predsednik Roosevelt za
načelnika najbolj važne vladne agenture — NRA.

Možak je dober organizator, kar se je že med vojno
izkazalo, pa tudi poslovanje NRA je dobro organiziral.

NRA izvaja kontrolo nad delavci in delodajalci, torej
nad dvema strankama, ki se ne gledata posebno prijazno.

Načelnik NRA bi moral biti nepristranski, kar pa ge-
neral Johnson ni bil.

Ko je dosegla stavka tekstilnih delavcev svoj višek,
je bil Johnson tako nepreviden, da se je v javnem govo-
ru zavzel za delodajalce, obenem pa tudi lopnil po štraj-
karjih.

S tem si je seveda nakopal sovraštvo delavcev ter je
moral iti.

Predsednik Roosevelt mu je dal za slovo zahvalno
pismo — in mirna Bosna.

Resignacija Johnsona bi bila sama po sebi brez po-
mena, če bi ne dala povoda — splošni reorganizaciji NRA.

Že tedne in mesece se opaža v gospodarskem življe-
ju naroda nazadovanje navzlic Johnsonovim zatrdilom,
da je preskrbela NRA trem milijonom ljudi zaposlenje.

Nzemimo, da je to resnica, toda kljub temu je še vedno
oem do deset milijonov moških in žensk brez dela in za-
služka.

Kam plove NRA? Kam bo privedla gospodarsko živ-
ljenje naroda?

Delavci zahtevajo trideset-urni delovni teden in bolj-
še mezde, dočim se glase zahteve delodajalcev: — Proč z
jerobstvom nad industrijo in trgovino; zmanjšanje vlad-
nih stroškov, uravnoteženje proračuna, stabilizacija do-
larja, obnovitev zlatega standarda.

Vse te zahteve so dobro utemeljene, vsake ima pa
voje pristaše in svoje nasprotnike.

Zima je pred vrati. Pred lakoto bo treba zaščititi pet
milijonov ameriških družin.

NRA ni izpolnila svojih obljub. Gospodarstvo je sicer
obdržala, zaželjenih uspehov pa ni bilo.

Ali gre pot na levo ali na desno? To vprašanje je tre-
ba rešiti.

Predsednik Roosevelt, ki je mojster kompromisov,
stoji pred odločilnim trenutkom.

Ali bo NRA popolnoma likvidiral ali jo bo pa tako
reorganiziral, da bo zopet vzbudila zaupanje v amerškem
narodu?

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga
od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vred naša
dolgoletna skrbnja Vam samostojno dati najboljša pojasnila
in tudi vse potrebne preskrbite, da je potovanje udobno in
hitro. Zato se zanesite na nas za vse pojavnosti.

Hi preskrbimo vse, bodisi potnik za povratno dovolje-
njo, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje po-
trebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, se najmanjše
stroške.

Nadrikljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker
pridno se dobi v Washingtonu povratno dovoljenje, RE-EN-
TRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pilite torej takoj za brezplačno navodila in enostavljive
mo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

Munderf, Pa.

Prosim, da uvrstite teh par
vrstic v vaš cenjeni list Glas
Naroda.

Iz tega kraja, mislim, da ni
bilo še slovenskega glasu. Saj
pravim, naš človek vse najde,
vse obide in stakne, koder je
kaj dela oziroma trpljenja.

Nas je tukaj 6 Slovencev,
delamo drva za Klavson Chem-
ical Co., pri Mr. Frank Debe-
cu. Mislim, da kar je Sloven-
cev gozdarjev, ga vsi poznajo,
zakaj on je že star boarding
boss, izkušen v takih stvarih,
da ljudje ne opešajo.

Kakor sem že zgoraj zapi-
sal, nas je 6 tukaj, pa sami
fejst fantje, vsi godni za ži-
nit. Ako katero vesel, naj pri-
de sem izbirat. Doma smo od
vseh krajev, od Soče do Save.
Ali pa Ti, Peter Zgaga, pošlji
kakšno Marjanco iz New Yorka.

Središče tukajšnje gozdari-
je je sedaj Sheffield. Tam se
zbira vsa gozdarska intelligen-
ca po salonih. Je že prav, da se
malo popije sedanje dobre pi-
ve, ali nekateri ne odnehajo
prej, dokler ne poženejo do
zadnjega krivavo prisluznega
centa. To je jako slaba navada
in pa tudi škodljivo za zdrav-
je. Jaz sem že večkrat videl na
lastne oči, ko so se vlačili od
salona do salona, kadar jim
zmanjka, pa pridejo nazaj v
kampo; prav žalostno.

Četudi smo v samotnih kra-
jih, vendar nas pride kdo ob-
iskat.

Zadnje nedeljo so bili tukaj
Mr. Joe Kocjančič z družino
in njegovo sorodstvo. Parkrat
smo se zavrteli, čeprav v goz-
du. Bi se mogoče kaj več, pa
se jim je mudilo domov, in pa
samo polovico harmonik ima-
mo.

Bi še kaj več napisal, pa se
malo bojim, zakaj lastnik har-
monik sem jaz. Tako, hvala le-
pa za obisk, Joe in vsi, pa še
kaj pridite.

Ako katerega veseli drva de-
lati, naj pride sem. Sedaj smo
baš ta slabo zdelali, zdaj smo
začeli tudi logse rezati. Boljše
je kakor drugod. Ako mi dela-
mo, zakaj ne bi tudi drugi! Se
drugič še kaj vidimo.

L. Grgelj.

Barberton, Ohio.

Dovolite mi nekoliko prostora,
da opišem svoje vtise s po-
tovanja na svetovno razstavo
v Chicago in v prijazno nase-
lino Waukegan. Nekoliko poz-
no je že, kar pa ni nič škodi,
kajti spomini so še toliko lepši.
Časi niso nič prav rožnati v
tej deželi, ampak so še vedno
devetdeset odstotkov
pod ničlo.

Dolgo smo ugibali in se pri-
pravljali, slednjič smo se pa
odločili, da se podamo dne 1.
septembra na pot in sicer: moja
žena, zet Frank Gerbec, hči
Marija, mlajša hči Ana in jaz.
Določeno je bilo tudi, da bo
šofiral Frank, ker je še mlad,
dočim bomo imeli mi dosti ča-
sa za opazovanje narave in
drugih zanimivosti.

Prej sem za vsak slučaj ob-
vestil še mojega sorodnika
Pavla Bartela v Waukegan, da
se mogoče vidimo, če ne pride
kakšna višja sila vmeš. Pozna-
je sem se prepričal, da je bilo
to na mestu.

Par minut čez polnoč smo se
odpeljali proti Wooster, Ohio,
kjer se stekata cesta št. 30 in
takozvani Lincoln Highway.
Ob cesti in na križiščih so toč-
na znamenja, da se človek ne
more zabliti.

Proti jutru je začel vozniš-
ki godrnjati, da mu ni posetno
dobro v notranjih zadevah, na-
kar mu je moja žena postre-
gla s prilično gorkim čajem.
Nato sem nekaj časa vozil jaz,
pa sem kmalu zopet moral nje-
mu prepustiti volan.

Tako smo srečno dospeli v
Chicago. Na razstavi je bilo
silno vrvenje, tako da si ni mo-

goče vsega natančno ogledati,
še manj pa opisati. V nekatera
poslopja ima občinstvo prost
vstop, dočim je v manjših
prostorih zelo razvita kramarija.

Jaz sem se precej pomudil v
paviljonu Westinghouse Elec-
tric Company, kjer prijazni u-
službenici razkazujejo občin-
stvu, kako je znanost v zad-
njem času napredovala.

Ker nismo imeli dosti časa,
smo odpotovali v Waukegan,
kjer živi precej Slovencev, naj-
več naših Vrhničanov. Po pol-
drugi uri vožnje smo se usta-
vili pred Slovenskim Narod-
nim Domom. Ko izstopim, mi
pride nasproti Mr. Frank Ope-
ka, s katerim se osebno pozna-
va ter je eden tamkajšnjih pio-
nirjev.

Povedal mi je, da nas je Mr.
Math Kern že iskal in da bo
kmalu tukaj. Res je kmalu pri-
šel, naskar smo se podali na ča-
šo dobrega piva. Dopisnica, ki
sem jo poslal Bartelu, je iz-
vrstno rešila svojo nalogo. Par
ur, predno jo je dobil, je nje-
gova soproga odpotovala na
počitnice, vsled česar nam je
prekrbel prostor pri družini
Mr. Math Kerna.

Zvečer smo se prijetno za-
bavali ter se pogovarjali o tem
in onem da je prišel na vrsto
tudi piknik "enajstosolcev",
ki se je imel vršiti naslednje-
ga dne, mi ni treba skoraj o-
menjati.

Naslednjega popoldne nas je
povabil Mr. Opeka na svoj
dom, kjer nam je postregel z
dobrotami, ki jih je že dolgo
časa hranil v ta namen.

Mestne zanimivosti nam je
razkazoval Mr. Math Kern, ki
je zares gentleman in bi bil
človek vedno rad v njegovi
družbi. Ni čuda, da je bil že
večkrat izvoljen v mestno
zbornico, kjer je poleg njega
tudi Slovenec Mr. Math Slana.
Posebno sem se divil Sloven-
skemu Narodnemu Domu, ki je
zares ponos tamkajšnje nase-
bine. Tudi slovenska šola je
nekaj krasnega.

Med petjem in zabavo so hi-
tro potekale ure. Nato je nas
Pavel Bartel povabil, naj si o-
damo njegov novi dom, ki je
zares krasno poslopje. Obiskal
sem tudi svojega sošolca An-
dreja Bartola, ki živi tam že
nad trideset let ter je zaposlen
pri American Steel and Wire
Company. Njegova soproga je
obložila mizo z vsemi dobrotami,
in kmalu se je zbrala večja
družba: Jože Zelenc s soprogo
in sinčkom, Frank Verbič, s
katerim sva bila pred trideseti-
timi leti v Clevelandu, Frank
Župec s soprogo in še več dru-
gih. Zabava je trajala preko
polnoči. Andrej in Zelenc sta
dajala take na svetlo, da smo
se kar lomili od smeha.

Drugi dan smo obiskali še
nekaj prijateljev ter obedova-
li pri Mrs. Kern, ki je moja se-
strična. Prijatelji so nas še ne-
koliko spremlili, naskar smo mi
nadalevali 420 milj dolgo vo-
žnjo, katero smo napravili brez
nežgode v enajstih urah in pol.
V mojem imenu in v imenu
moje družine se vsem iskreno
zahvalim za izborno postrežbo
in pravo slovansko gostoljub-
nost. Ako vas pot zanese v
Barberton, me bo zelo veselilo,
če me obiščete.

Pozdravi!

John Garbor.

OSKRBNIK

dobi službo v Slovenskem do-
mu v Brooklynu. Mora biti pr-
vovrsten upravitelj društvene
dvorane z baro in kuhinjo.

Kaveja in plača po dogo-
voru.

Oglasijo se naj kakor hitro
mogoče in samo taki, ki so ve-
šči tega posla.

Ponudbe naj se pošljejo na:
ANTON OMERZU
1720 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO NA DOPISNICE
SPOROČE SLOVENSKE NOVI-
CE IZ NASELEBINE.

— V Clevelandu je nenadoma
umrl rojak Anton Bobnar, ki
je bil pretekli teden na kon-
venciji SDZ v Girardu, O., iz-
voljen predsednikom nadzor-
nega odbora. Šel je malo poč-
vat, predno odide na delo kot
county deputy sheriff, pa ga
je med spanjem očitno zadel
kap in se ni nikdar več pre-
budil. Pokojni Bobnar je bil
samec, star 45 let ter je prišel
v Ameriko pred 21 leti. Doma
je bil iz vasi Brezova reber pri
Ajdovcu.

— V Clevelandu je umrl
John Blažević. Sprva je bilo
poročeno, da je šel s cigareto
v posteljo in zaspal, naskar je
nastal ogenj, ki ga je tako raz-
buril, da ga je zadel kap, kate-
ri je podlegel. Sedaj se pa
poročila, da tozadevno sporoči-
lo ni bilo točno. Blažević, ki
je bil 52 let star, je imel sobo
pri neki družini, na 5129 Lu-
ther Ave. Tam je bil nastanjen
tudi neki drugi mož, ki je
istotako imel svojo sobo. V so-
boto zjutraj pa je izbruhnil
ogjenj v sosednji sobi, kjer je
bil nastanjen omenjeni mož.
Blažević je skočil v gorečo
sobo da svojemu sestanovalecu
pomaga rešiti se, pa ga je dim
tako prevzel, da se je onesve-
stil in kmalu nato umrl, dočim
se je tovariš rešil. Nesrečni ro-
jak je bil doma iz Sv. Lucije,
občina Roč na Primorskem,
kjer zapušča mater, dva brata
in eno sestro.

— V Mt. Sinai bolnišnici v
Clevelandu je umrl poznani
rojak Frank Lenč. Pokojni je
bil 56 let star, doma iz Štifa-
nje vasi pri Ljubljani na Go-
renjskem, odkoder je prišel v
Ameriko pred 28 leti. Njegova
soproga je umrla dne 21. ju-
lija.

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY

MESARJI SO ZVIŠALI PLAČE

Chicago, Ill., 26. septembra.
Štiri največje čikaške klavni-
ce: Ewitt & Co., Armour & Co.,
Cudahy Packing Co. in Wilson
& Co. so naznanile, da so svo-
jim uslužbencem zvišale plače
za 8 odstotkov. Nad 100,000 u-
službencev bo prešlo 10 mili-
jonov dolarjev več plače v
enem letu. Zvišanje stopi v
ljavo s 1. oktobrom.

Pri Swift & Co., bo znašalo
letno povišanje plač 5 milio-
nov dolarjev pri 40,000 usluž-
benceh; Armour & Co. bo svo-
jim 30,000 delavcem plačala
več kot \$3,000,000 in Cudahy
& Co. \$1,000,000.

Delavci bodo sedaj dobivali
36 odstotkov višjo plačo kot
pa v času, predno je stopila v
veljavo NRA.

ČE SE ZAMORCI ZALJUBJO

V Tokin imajo razstavnico ho-
tel "Hosenkan", v katerem i-
grajo trije orkestri, da si lah-
ko ljudje po svojem okusu iz-
birajo godbo. V podprtiljcu i-
grajo in plešejo zamorci, ki
jih je šest, sedmi je pa kapel-
nik. Neke noči se je vnela med
njimi prava bitka, ki je v njo
posegel tudi kapelnik. Zamorci
so se spopadli kar z instru-
menti in se obdelovali, da je
kar treskalo. Morda bi bil ko-
neč bitke še hujski, da ni prihi-
tela policija. Kriva je bila žen-
ska, lepa Rusinja, v katero se
je zaljubil vseh sedem zamor-
cev. Rusinja je večer za večer
sedela za igralno mizo, ene
goste je zabavala, drugim je z
igro praznila žep, ker je veči-
noma izgubljala. Večkrat je
stopila tudi k zamorcem, se jim
smehljala, govorila z njimi o
godbi, plesu in ljubezni, končno
si je pa še od njih izposodila
nekaj denarja za igro. Vsak je
moral priložiti nekaj, da bi ne
dajal nobenemu prednosti.

In ker se jim je prijazno
smehljala, so se vsi zaljubili v
njo, dokler ni prišlo med njimi
do spopada. Lepa Rusinja je
izpovedala, da nikoli ni daja-
la zamorcem npanja, temveč
nasprotno, da jim ni prikriva-
la, da se kmalu poroči z boga-
tim tovarnarjem. Zamorci to-
rej niso imeli pravice ravhati
se zaradi nje in ona ne more
odgovarjati za njihov spopad.
Zamorci so morali to potrditi
in si nabaviti nove instrumen-
te.

KAZNOVAN PRINC

Dunaj, Avstrija, 26. septem-
bra. — Princ Ernest Rudolf
Windischgrätz, vnuk umrlega
avstrijskega nadvojvode Ru-
dolfa, je bil zaradi poškodbe
dveh oseb s svojim motornim
kolesom obsojen na 8 tednov
zapora.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE- MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.35	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$44.00	Lir 500
\$12.25	Din. 500	\$68.50	Lir 1000
\$24.25	Din. 1000	\$176.—	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih
ali v lire dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKEM DOLARJU

Za izplačilo \$ 5.— marke poslati		\$ 5.75	
\$10.—	"	\$10.85	"
\$15.—	"	\$16.—	"
\$20.—	"	\$21.—	"
\$25.—	"	\$41.25	"
\$30.—	"	\$51.50	"

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Največ nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.—.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

KAR TRDIM, TRDIM.

Nedolgo tega sem objavil po-
glavje o hinavščini, pa sem ta-
koj vedel, da sem dregnil v sr-
senovo gnezdo.

Tri pisma sem dobil, v ka-
terih mi skušajo tri neznanke
dokazati, da niso hinavke, da
vedno resnico govorijo, in da
vsled tega svet še ni propadel.

Tista, ki je med njimi naj-
bolj korajžna, piše in pravi:
— Jaz nisem še nikdar laga-
la in nikdar ne bom. Vsakemu
povem, kar mi gre. In če bi
bile vse take kakršna sem jaz,
bi bilo dosti boljše za vse. Mo-
tiš se, Zgaga, da bi se svet po-
dril, če bi ljudje resnico govo-
rili. Jaz sem vedno pripravila
na resnico povedati in jo tudi
vselej povem.

— O yeah! — bi zategnil
moj prijatelj Matija in bi se
naglas zakrohotal. Tudi jaz bi
potegnil z njim in resnicoljub-
ni rojakini takole odgovorili:

— Ali si že kdaj rekla svo-
jemu možu, če ga imaš, seve-
da: — Danes sem pa videla ta-
kega fanta, da mi je prav žal,
ker sem tebe vzela. Pa še malo
nasmehnil se mi je, in tudi jaz
sem se mu nasmejala. Če ga še
enkrat vidim, ga bom takoj
ogovorila, pa naj se zgodi kar-
koli.

Le priznaj, da si ga že kdaj
videla, priznaj, da ga morda
vidiš vsak dan in da bi mu kar
sredi ceste napraje padla v na-
ročje.

Pa pomisli, kaj bi bilo, če bi
vse to svojem možu popravi-
li razodela, ker si tako presne-
to odkritosrčna.

Svet bi se podrli, če vsaj za-
te bi se podrli. Le verjemi, da
bi se.

Ali si že kdaj priznala svo-
jim prijateljicam, da si ljubo-
sumna na svojega moža?

Delaš se kot da bi ti ne bilo
nič zanj, toda če bi bila zares
odkritosrčna, bi morala reči:

— Vse bi prenesla in presta-
la, le tega ne, da bi kakšno
drugo pogledal ali rad imel.

Ker si pa hinavska, praviš:
— Mar mi je dedec! Rada bi
jo poznala, ki bi ga pogledala
ali se celo spotaknila obenj.

Tako govoriš in se ti na o-
brazu pozna, da lažeš.

Kadar prideš v tujo hišo,
praviš in hvališ:

— Oh, kako lepo imate! Ni-
sem mislila, da imate tako le-
po. Pa ste menda ravno kar
painted? Kaj pa kuhate, da ta-
ko prijetno diši? O, to je pa
baby. O, kako je zrasel, odkar
ga nisem videla. Prav očetu je
podoben. Cel oče!

Tako govoriš in hinaviš. Na
tistem si pa misliš in če bi bila
odkritosrčna, bi morala reči:

— Zešč krišč, kaj pa tako
smrdi! Tak dajte no že enkrat
kvartir prepahtati, da ne bo-
ste kakor v štali. Kakšno
smrdljivo pa kuhate, da člo-
veku kar sapa zastaja? Ali ne
daste otroku nič jesti, da je ta-
ko suh in zelen? To je pa res
čudno, da ni nič očetu podob-
en. Takšnega obraza je kot
forman. Ja, ja, saj niso zastoj
stezali jezikov. Takrat nisem
verjela, zdaj pa verjamem. Moj
Bog, kam homo prišli...

To si seveda le misliš, tega
ne rečeš, ker si hinavska in se
ti zdi prenevarno resnico go-
voriti.

Svet je zgrajen na laži in hi-
navščini. In baš zato ker laže-
mo in hinavimo, se še precej
dobro razumemo med seboj in
smo takorekoč prijatelji.

Ko bo začel človek človeku
samo resnico govoriti, se bo
približal konec sveta.

Do tega je pa še daleč, straš-
no daleč.

Dodatna smetana—zato je tako dober okus!

Borden's GOLDEN CREST

UGAJALA vam bo posebna smetanska bogatost Bordenovega Golden Crest Mleka. Spoznali boste tudi, da je boljše za vas, kajti dodatna smetana, ki da Golden Crest tako dober okus, ga napravi bogatejšega na vitaminih in drugih dragocenih elementih prehrane. In vi lahko daste to posebno mleko vsakemu članu svoje družine. Ne stane več kot redno Grade A!

To je ozadje Bordenovega Golden Crest. To je bogatejša mleko, kajti na tisoče novih, "smetano-proizvajajočih" krav je bilo dodanih posebnim Golden Crest čredam. In ker

Bordenovi živinozdravniki neprestano sodelujejo s farmerji, da izboljšajo kakovost mleka.

To je finejše mleko, kajti vsa Golden Crest čreda je bila tuberkulinsko preiskavana in ker je Borden povečal svoj štab živinozdravnikov, da omogoči večkratno preiskavo krav.

Ta dejstva pojasnjujejo, čemu je Golden Crest tako bistveno izboljšanje mleka. Toda poskusiti ga morate, da odkrijete presenetljivo razliko v okusu, ki ga dodatna smetana zares napravi. Telefonirajte Bordenu danes.

Napredaj samo v posebni stelenici z rdečim in zlatim grbom ter zaščiteno s stalenim pokrovom in varjeno s čišnatim pečatom.

BORDEN'S FARM PRODUCTS COMPANY, INC.
110 Hudson Street, New York. Phone WAlker 5-7300 ali vaša lokalna podružnica

PIJTE VEČ MLEKA... JE DOBRO ZA VAS!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TO JE MOJ PRIJATELJ LEBL

(Iz češčine.)

Vsi tisti, ki pišejo, dobro vedo, da so domisleki podobni dekletom, ki jih obletavamo. So dnevi, ko prihajajo na sestanke, so pa tudi dnevi, ko pozabijo na nje. Name so danes odločno pozabili in tako sem se brez cilja izprehajal po Pragi. K sreči sem srečal Karino. Gospo Karino poznate: zdaj se je vrnila s počitnic v Prago, njeni kodri kažejo še vedno platinasti odtene in vedno je vesela, če gospoda Lebl'a, njenega moža, ki je za njo vedno samo "Lebl'", ni doma. Mnogi ljudje zanikajo možnost prijateljstva med moškim in žensko — toda rajda z gospo Karino sva mavzlice tem nazorom prijatelja.

Pojdite z menoj v slaščičarno, tam bova malo pokramljala... No, nikar ne tako čudno ne glejte, saj tudi jaz ne jem slaščice, pač pa imajo tam sijajno portsko vino.

Kateri moški bi kljuboval povabilu mlade, dvaindvajsetletne dame platinastih kodrov, vabeče vas na kozareček portskega? Pri njem se tako prijetno kramlja o tem in onem — in ker se z gospo Karino dobro razumeva, je nanesel pogovor tudi na zakulisje zakonskega življenja gospoda Lebl'a...

Nekega dne je gospa Karina v razkošni pižami srdito zacepetala z nožicami in izživajoče pogledala gospoda Lebl'a, ki je bil prišel v njeno spalnico voščit dobro jutro.

— Čuj, ali veš, da nimam kaj obleči?

Lebl' se je na vso moč prijazno nasmejal — pri tem je bil podoben zaljubljenemu go-

saku, kakor mi je pravila Karina — in zamahnil z rokama, rekoč:

— Meni, dragica, si tako na moč všeč.

— Bože moj, če hočeš, grem takale tudi na ulico, v tem bi ne videla nič hudega in tvoj prijatelj Feli bi se gotovo ne pri- toževal.

Feli je skrajšano ime Lebl'ovega znanca, ki je tako pred- zen, da javno pripoveduje, da mu je Leblova žena všeč. Zato je povzročila Karina s svojo opazko gnev in škripanje z zobmi.

— Saj je komaj mesec dni tega, kar si imela novo obleko!

— S tem še ni rečeno, da imam kaj obleči, — je ugovarjala z žensko logiko Karina, — sicer pa pojdem popoldne k šivilji ali v modno trgovino.

— Prepovedujem ti to!

Karina ga je presenečeno pogledala:

— Ti da mi to prepoveduješ?

— Seveda, ker trošiš mnogo denarja za šiviljo, frizerja in vrag vedi za kaj še. Jaz pa mislim, da bi se lahko v teh časih malo omejila.

— Saj nimam kaj obleči. Novo obleko potrebujem!

— No, na to boš pa še čakala!

In Lebl' se je sam čudil svo- jemu pogumu. Odsel je razjar- jen iz Karinine spalnice liki Zeus z Olimpa.

Čez teden dni, ko sta sedela Karina in Lebl' pri obedu, je prišla služkinja povedat, da so prinesli iz modne trgovine za gospo novo obleko.

— Dobro, spravite mi jo v omaro.

Gospod Lebl' je izpustil iz rok vilice.

— Torej si kljub moji pre- povedi naročila obleko

— Ah, kako krasna, narav- nost pravičnica je!

— To me prav nič ne zani- ma! Kaj pa če je ne bom hotel plačati?

— Saj je tudi ni treba, ker je že plačana.

Lebl' si je najprej popravil očala, potem je pa zarohnel:

— To je gotovo storil Feli.

Torej si me varala z njim! Po- beri se mi izpred oči, ali pa se bo zgodila nesreča!

Karina je zavihala nos — in verjemite, da ji to tako pri- staja, da bi jo človek kar po- ljubil — in odšla je k svoji ma- mi, a Lebl' je odhitel k Feliju.

Našel ga je baš pri treniranju s težkimi uteži in zato je zve- nelo njegovo vprašanje zelo mirno.

Feli se je zasmeljal:

— Kaj se ti je zmešalo, Le- bl'! Saj vendar veš, da sem bil zadnjič pri vas pred tremi ted- ni in takoj drugi dan sem od- potoval v Pariz, odkoder sem se vrnil šele včeraj. Vprašaj v modni trgovini, pa ti bodo povedali, da to nisem bil jaz.

Domov grede si je Lebl' belil glavo: saj je dobro vedel, da nihče izmed njegovih in Kari- nih znancev njegovi ženi ni bil všeč. Kdo neki bi torej mogel biti?

Na stopnicah je baš srečal gospodično iz modne trgovine.

— Poslali so me inkasirat denar za toaleto milostive — dva tisoč tristo kron.

Bože moj, kako se je odvil Leblu kamen od srea in kako rad je poravnal račun! Potem je pa hitel po svojo ženo k nje- ni mami. Lokavo se je nasme- hnila:

— Hotela sem te kaznovati za tvojo nerazsodnost in lju- bosumnost.

— Obožujem te, Karina!...

Feli je bil sam v svojem samskem stanovanju, ko se je naenkrat pojavila na pragu Karina.

— Prišla sem opravičit se za nesmiselni Lebl'ov poset...

— Oh, prosim, ne govoriva o njem!

— Nasprotno, govoriva sa- mo o njem; pomislite, bil je prepričan, da sem vaša ljubi- ca...

— Ah, če bi bilo to odvisno samo od mene...

— Tepček dragi, po kaj pa misliš, da sem prišla!

ŽIVLJENSKI ELIKSIR

Francoska akademija je te dni odprla zapečaten pismo, ki ga je bil l. 1895 izročil bivši poslanec, prefekt in novinar inž. Francois Laur z naročilom, da smejo odpreti zalepko šele čez 39 let, to je leta 1934. V pi- smu sporoča Laur, da je od- ril metodo za dolgo življenje. Metodo pa bo pojasnil šele l. 1934. Menil je namreč, da bo živel vsaj do septembra leto- šnjega leta, ko bo dosegel 90. leto svoje dobe.

Akademija je morala takoj ob razpečanju pisma ugotovi- ti, da je Laur umrl že letos me- seca maja, torej štiri mesece pred terminom, ki ga je posta- vil kot zaključek svojega živ- ljenja. Vse življenje je bil Laur zdrav. Metoda "življenjskega eliksirja" je zapustil svoji rodbini v posebni listini. Zdi se pa, da je njegova metoda obstojala v rednem življenju in močni volji.

Varočito se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

209

Glas se ji je tresel, kot da jo duše solze. Vendar je pa napela vse sile, da bi se zopet pomirila; to pot se je obrnila h grofu, re- koč:

— Hvala vam, monseigneur, da ste mi vrnili to polovico mojega življenja. Za to dobroto vam obetam drugo; vaša povelja bodo izpolnjena, z Luizo odpotujeva...

Grofica je pretresljivo kriknila.

— Odputujeta! — je vzkliknila in stisni- la roko zdravniku, ki je skušal zadržati jo v naslanjaču.

— Da, gospod grof, — je nadaljevala, — nikoli več naju ne boste videli, za vedno odputujeva...

Bilo je jasno, da se je grof po tej odločni Henrikini izjavi pomiril.

— Pa naj bo, — je dejal, — za ceno tega odhoda, ki bo sledil takoj, ne bom prekli- cal podeljene milosti...

Iztegnil je roko proti vratom in pripom- nil:

— Zdaj pa pojdlita!

Henrika je prijel Luizo za roko in siroti sto zaklicali z bolestnim glasom:

— Zbogom!... Zbogom!...

Grofici je bilo kakor da jo je zadela stre- la iz jasnega. Pahnila je od sebe najprej zdravnika, ki jo je z očmi svaril, naj ne sili v nevarnost, potem pa še viteza, ki je bil skočil naprej, da bi ji podal roko; in vsa iz sebe je stopila za odhajajočima sirotama ter zaklicala z drhtečim glasom:

— Ne!... Stojta!... To se ne sme zgodi- ti... ne pustim vaju od tod!

To je bil krik matere, ki je videla samo še nekaj: da ji njena hči, njeno dete, ki je bila od njega nasilno ločena, znova uide, da ga ne bo več videla, da ga ne bo mogla ni- koli več pritisniti na svoje srce.

Toda napor in skrajna napetost sil sta zlomila ubogo ženo. Imela je občutek, ka- kor da nekaj poka v njenem telesu, kri je ji pritiskala k sren in v glavo. Prijela se je za grlo in vzkliknila s hropečim glasom:

— Ah, dušim se!... umiram!... umiram!

Še predno so ji mogli navzoči trije moški priskočiti na pomoč, se je sesedla onesve- ščena v naslanjač.

Grof je prvi skočil k svoji ženi in bil je ves iz sebe. Drhtel je pri misli, da bo bral v zdravnikovih očeh grožen odgovor na svo- je vprašanje.

— No, doktore, kaj je, za boga? — je zašepetal.

— Človek bi mislil, da jo je zadela stre- la, — je odgovoril zdravnik. — Ničesar ne morem reči... Doslej še ničesar.

— Česa se je bati? — je vprašal grof prestrašeno.

— Vsega! — je odgovoril zdravnik krat- ko. — Če bo dolgo onesveščena, če ne bo kmalu odstranjena tajna boleš, ki razjeda grofico...

Grof je zgrabil svojega nečaka za roko in zarohnel s hripavim, srditim glasom:

— Vi, gospod, ste pospešili njeno smrt!

— Jaz?

— Vi ste mi iztrgali tajno, ki jo ubija...

Roger je zamahnil z roko, kakor bi hotel planiti od sebe tistega, ki je bil stopil pre- denj kot neizprosen sovražnik.

Toda njegov pogled se je srečal z grofo- vim; v njem je bil grožen strah. Na tem iz- mučenem, razoranem obrazu je videl tako strašen, v ljubosumnosti znova podžgan ob- up, da je nemudoma storil trden sklep.

— Tu ne morem odgovoriti na vašo ob- dolžitev, — je dejal, — tu se ne morem bra- niti, kakor bi se spodobilo.

Položil je osuplemu grofu drhtečo roko na ramo in pripomnil:

— Pojdiva, gospod, odvedite me v kabi- net policijskega ravnatelja, tam odgo- rim na vašo obdolžitev, vam, uradniku...

In Roger se je priklonil.

Sluteč, da bo zavzel pogovor med njim in vitezom še ostrejša oblike, je krenil grof proti vratom. Vitez de Vaudrey mu je sle- dil v njegov kabinet.

Ves ta čas sta stali Henrika in Luiza ne- premično, molče, polni zlih slutenj; tudi u- bogi siroti sta napeto pričakovali, kaj se bo zgodilo.

Stali sta za zdravnikom, ne da bi si upali spregovoriti.

— Ah, ubogo dete! — je dejal zdravnik, — nisem mislil, da vas čaka tako težka pre- izkušnja!...

Henrika je bila vsa obupana.

— To mi... to mi... je jecljala z drhte- čim glasom in malo je manjkalo, da ni za- plakala.

— Ne... To je usoda, ki se je zarotila proti najlemenitejšemu, najblagorodnejše- mu bitju na svetu in mu določila življenje, polno brezupa, samozatajevanja in trplje- nja...

Zdravnik je govoril tako zato, da bi izra- zil svoje misli, ki so mu rojile po glavi že od začetka tega pretresljivega prizora.

— Ne, uboga dušica, — je ponovil, držeč roko na rami slepe sirote, kakor bi jo po- zival, na poklekne k Diani.

Dekleti sta razumeli, kaj hoče zdravnik. Pokleknila sta in prijeli bolno grofico vsa- ka za eno roko. Luiza je pritisnila svoje ust- nice na hladno roko.

— O, dobrotnica moja!... Bog vam pošlji svoj blagoslov, ki ozdravlja bolne in vrača srečo žalostnim.

Ah, če bi se bila Diana takrat zavedla, kako radostno bi se bilo odprlo njeno srce tej otroški ljubezni, ki ji je bila ukradena.

Zdravnik je kmalu opazil, da postajajo Dianina lica polagoma zopet rdeča in da iz- ginja z njih mrtvaška bledica.

Tudi Henrika je opazila to izpremembo in oči so ji zazarele od veselja.

Vrnimo se h grofu.

Grofoč pred vitezom je vstopil v svoj ka- binet, ne da bi bil med potjo črnil le bese- dico.

Čim so se pa vrata za njima zaprla, se je naglo obrnil k vitezu, rekoč:

Želeli ste govoriti z menoj tu, v kabinetu policijskega ravnatelja... Govorite, gospod, poslušam vas... Nimate več pravice skri- vati mi resnice, ki jo hočem vedeti. Ne sme- te se več izogibati vprašanjem, ki se mi zde potrebna.

Stopil je korak bliže k vitezu, ki je stal nepremično, bled in prepaden. In nadalje- val je:

— Ne dovolim vam, da bi še molčali, go- spod; obdobje sem vas, da ste mi iztrgali tajno, ki tako prorazno vpliva na grofičino stanje... Poskusili ste braniti se... Samo eno sredstvo je, ki vas more oprati v mojih očeh. Niste se bali prekršiti spoštovanja, ki ste mi ga dolžni, ko ste mi iztrgali iz rok list iz knjige policijskega arhiva tako, da ni- sem mogel zvedeti iz njega vsega, kar se nanaša na rodbino de Vaudrey. Prosili ste me, naj vas odvedem v svoj kabinet, in prav nič ne dvomim, da me hočete tu prositi od- puščanja... Govorite torej, zapovedujem vam... hočem tako!

Vitez je grofov poveljujoči glas do skraj- nosti razburil. Stopil je korak nazaj, po- tegnil iz žepa listino in vzel iz nje usodni list, iztrgan iz knjige policijskega arhiva.

In pomolil ga je grofu, rekoč:

— Tu je list, ki sem ga vam iztrgal iz rok... zdaj ga lahko prečitata, gospod.

Grof je naglo segel po popisanim listu. Končno ga je držal v rokah, ta dokaz taj- ne, ki jo je slutil in ki ga je misel na njo toliko let mučila.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-
pih romanov slovenskih in tu-
jih pisateljev. Preglejte cenik
in v njem boste našli knjigo, ki
vas bo zanimala. Cene so zelo
zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

43

Pri teh besedah se je popolnoma pokazalo Bozovo čustvo in gospa je to dobro opazila. Gospa se oddahne ter prijazno reče:

— Sedoj sem že bolj mirna, gospod doktor; vem, da se morem na vas zanesiti. Tiho, ravno sedaj prihaja moj mož. Ravnatelj Herder takoj nato stoji pred obema.

— Toda gospod doktor — ne plešete in krasite kot kak bršljan stene?

Zena ga čudno pogleda.

— Gospoda doktorja sem prosila, da mi dela družino, ker so že vse mlade dame preskrbljene.

Gospod Herder se smeje.

— Izbrala si si res najboljšega kavalirja. Zelo lepo vam pristoja frak, gospod doktor, ogledoval sem vas že in vas občudoval. Sploh pa ni prav nič čudno, da vam moja žena daje pred vsemi prednost, saj sem tudi jaz ves za vas. Tudi v Monakovu sem sklenil zelo ugodno kupčijo, ki bo dobra tudi za vas. In poznavstva — in vi ste pravi mož za to, gospod doktor. Samo pojdite med dame. Toda zabavajte se z mladimi, ne pa s starimi.

— Gospod ravnatelj — starih dam sploh ni, — pravi Bozo smeje.

Ravnatelj pogleda svojo ženo.

— O, moja žena tega ne zameri, v tem oziru je zelo pametna — kaj Klara?

In žena mu smeje priklama.

— Mislim, in tudi ne samo v tem.

— No, da — in sedaj si gospodu doktorju dolžna povračila, ker te je tako lepo zabaval.

V obeh gospe Herderjeve se zabliška.

— Imaš prav, Henrik. Kati bom rekla, da prihodnjic pleše z gospodom doktorjem.

Ravnatelj brez vsake slutnje priklama.

— No — s tem morete biti zadovoljeni, dragi doktor. Moja hči krasno pleše. Samo pogledite, kako plava. Toda markij tudi lepo pleše. Kaj pravite k tej pridobitvi za našo družbo.

Krasen človek, ta markij! Velika čast za nas, kaj?

Bozo ga resno pogleda.

— Mislim, gospod ravnatelj, da si mora markij Salvoni šteti v čast, da sme obćevati v vaši hiši in plesati z vašo gospodično hčerko.

Ravnatelj ga potreplje po rami.

— No, no! Zelo lepe poklone znate delati. Toda tako naporno tudi ni vaše mnenje — končno je za markija ravno tako velika sreča, da postane moj zet, kot za mojo hčer, da postane markiza. Toda to ostane za sedaj še med nami, doktor. O tem bomo govorili, kadar bo cela zadeva popolna.

— Prav je tako, gospod ravnatelj. Ali nameravate skleniti to zvezo? — vpraša Bozo in stisne pesti.

Herder se nasmeje.

— Nameravate! Ne, ne, nič ne nameravamo, gospod doktor. Markij ljubi mojo hčer — in še kako. Popolnoma jasno in naravnost mi je rekel, da jo hoče napraviti za markizo.

— Toda, kolikor vem, je markij vašo gospodično hčerko šele danes prvič videl.

— Da, da — tako nekako kot ljubezen na prvi pogled. Popolnoma ga je očarala in ves ogenj je za njo. Kaj takega mi na severu ne moremo.

Bozo stisne zobe in gospa Herder s strahom gleda v njegov obraz, ko pravi:

— Ali bi smel vprašati, ako gospodična to ljubezen na prvi pogled tudi vrača?

— No, tako naglo pri njej ne gre. Tako naglo moje Kati ni mogoče dobiti, tudi markiju ne. Se bo moral še nekoliko potruditi. Vendar pa je eleganten in zelo dvorljiv. Ne bo dolgo, ko bo moja hči premagana. Sicer pa si Kati sme dovoliti, da se za njo potruji.

Bozo le s težavo ostane miren. In gospa Herder je dobro opazila, kar je njenemu možu všlo, da se je Bozo z veliko težavo boril s svojimi občutki.

— Gospod ravnatelj, upam, da ste se natančno poučili o markijevih razmerah, — pravi Bozo z veliko težavo.

Herder priklama.

— Seveda — saj mi še i bilo niti treba, da bi o tem poizvedoval. Markij je odkrit kot otrok. Pojasnil mi je vse svoje razmere. Premoženja nima; samo majhne dohodke. Toda v Florenci ima krasno palačo z osemdesetimi sobami in dvoranami, to je vtičanska stvar, kaj ne? Prihaja iz prastare plemiške roduine. Precejšnjo mero zlata bom že moral dati, dabo mogel par primerno živeti. Zakaj pa sem delal? Vendar samo za srečo svoje hčere! No, in če bo markiza Salvoni, mora vendar biti srečna, s tako elegantnim možem. Tako mi vse zaupa, kot bi bil moj sin. Povedal mi je celo o nekaterih neumnostih iz svoje mladosti. No, to pa delamo vsi, predno se oženimo.

Bozo se čudi, da je mogel tako preizkušen mož, kot je ravnatelj Herder biti tako lahkomisljen. Naglo pogleda gospo Herderjevo, ki ga žalostno gleda, nato pa pravi mirno:

— Tako pravzaprav nisem mislil, gospod ravnatelj. Mislim namreč, ako ste dobili kaka pojasnila o markiju Salvoni. Prav gotovo ne bi sklenili niti najmanjše kupčije s tveganjem, ki vam je nepoznana, ne da bi o njej prej poizvedovali. Tukaj pa gre slednjic za mnogo več kot pa za kako kupčijo — gre za srečo in bodočnost vaše hčere.

Ravnatelj Herder se zgane, nato pa malo v zachregi pogleda Bozota. Nato pa dvigne glavo in naglo pravi:

— Markij Salvoni vendar ni tveganje. Njegovo ime vendar jamči zanj, sicer pa se zanesem na to, da ljudi dobro poznam.

— To že, gospod ravnatelj — toda samo ob sebi je razumljivo, da mora biti človek v takih zadevah še posebno previden. Je tudi vaša očetovska dolžnost, da natančno poizveste o markijevih razmerah in življenju, predno mu daste svojo hčer.

Ravnatelj žine kri v glavo. Malo ga jezi, ker je ta mladi mož hotel biti modrejši kot on. In skoro osorno mu odvrne:

— Toda pomislite vendar, gospod doktor, za markijem Salvonijem menda vendar ne bom vohunil. Na svojo kavalirsko besedo, ne da bi ga bil vprašal, mi je pojasnil svoje razmere — na kavalirsko besedo — razumete? To, mislim, za-

stuje, to pri aristokrati velja ravno toliko, kot pri trgovcu podpis pod pogodbo Temu ne more biti drugače. Kako naj bi mogel kot njegov bodoči tast, mu priti s takimi dvomi nasproti?

Bozo ni mogel zadržati vzdihla.

— Oprostite, gospod ravnatelj, nisem se hotel vmešavati v vaše zadeve, toda priznavam, da bi na vašem mestu zahteval vse drugo jamstvo. Markij je tujec — človek mora biti previden. Tudi njemu bi se zdelo popolnoma pravilno, ako mu poveste, da se morate poučiti o njegovih razmerah, predno mu daste svojo hčer za ženo, seveda, ako je vaša gospodična hčerka zadovoljna postati njegova žena.

(Dalje prihodnjic.)

ZA KULISAMI OBOROŽEVALNE INDUSTRIJE

Kakor znano, je ameriški senat pred časom imenoval posebno komisijo, ki naj prišče delovanje ameriške oboroževalne industrije. Komisija je v teku preiskave odkrila čudne stvari, o katerih piše sedaj ameriški tisk na dolgo in na široko.

Glavno vlogo sta igrali pri teh zadevah ameriška Electric Boat Company in ž njo z roko v roki delujoča angleška oboroževalna tvrdka - Vickers Armstrong. Obe pa sta bili voljno orodje v rokah danes najmočnejšega moža na svetu, oboroževalnega veleindustrijskega Sira Basila Zaharoffa. Ta mož, ki je edini zapovednik angleške družbe Vickers Armstrong in obenem delničar ameriške družbe, je od te samo pri enem poslu gladi-ko zaslužil 2 milijona dolarjev.

Poročilo preiskovalne komisije odkriva na drastičen način strašne intrige, ki jih počenja mednarodna oboroževalna industrija proti svetovni miru in v prid nenasitnim žepom svojih delničarjev.

Vpliv mornariških misij Združenih držav je Electric Boat Co. izkoristila na pr. za to, da je svoje izdelke prodajala južnoameriškim državam in netila med njimi neprestane krvave bratomorne boje. Ugotovljeno je, da je sin bivšega perujskega državnega predsednika Leguia prejel velikan-ske podkupnine, da bi pripravil prezadolženo perujsko vladu do nakupa zastarelih podmornic in dodaje dragocenih koncesij severno-ameriškim petrolejskim in broderskim družbam. Leguia je gospodarsko uničeni državi "dobil" s strani ameriških bank za te koncesije posojilo 18 milijonov dolarjev, ki naj bi se porabili v oboroževalne namene, a pri tem je vtaknil v svoj žep 450 tisoč dolarjev podkupnine.

Pri teh poslih sta imela važno vlogo tudi Clemenceaujev sin kot agent Vickersove tvrdke in vodja ameriške mornariške misije v Peruju kapitan Howe, čigar žena in sin sta leta 1928 na stroške družbe Electric Boat potovala v Evropo. Takrat je poskusil perujski agent te družbe udeležiti se kot perujski odposlanec razorožitvene konference v Ženevi in sicer zato, da bi sabetiral določitev števila podmornic za posamezne države. Nakana mu

sicer ni uspela, toda oboroževalna industrija zna najti tisoč poti, da se proslule razorožitvene konference spreminja-jo dosledno v konference za oboroževalne kupčije. L. 1920 so oboroževalni koncerni finančirali bolivijsko revolucijo, z Brazilijo počenjajo isto tako kakor s Perujem, a če bi hoteli navesti samo imena vseh vojni in državljansko vojni spopadov zadnjih let, v katerih ozadju stoji ti koncerni, bi nam zmanjkalo prostora.

Za kulisami vsega tega početja pa je, kakor rečeno, Sir Basil Zaharoff. Kdo je ta mož in od kod prihaja? Nihče razen njega ne bi vedel na to vprašanje točnega odgovora. Nekoč se je imenoval Zaecharia in je gotovo le to, da je bil pred 67 leti beden učenček v bedni in sumljivi menjalnici svojega očeta v Carigradu. Oče in mati sta bila baje grškega rodu, a pozneje, ko je šlo za dobičarske posle z Rusijo, je Zaharoff sam trdil, da je bila njegova mati Grkinja, oče pa Rus. Njegovo pravo ime, bi bilo tedaj Zaharov. Kako je poteklo njegovo nadaljnje življenje, je popolnoma neznano.

Nekega dne je imel v svojih rokah ogromno moč, tako ogromno, da ga je Clemenceau 40 let po njegovi priselitvi na Anglesko imenoval "šesto silo". Nihče se danes več ne spominja, kako mu je uspelo obvladati angleško oboroževalno industrijo Vickers-Maxim in postati po smrti Hiram Maxima nje edini zapovednik ter obenem tudi zapovednik nad Downing Streetom, london-skim vnanjim ministrstvom. V začetku ga je morda odkril v Carigradu kak agent Vickersove družbe, ki mu je Zaharoff posredoval kakšno majhno do-bavo, potem se je prikopal c oficielnega agenta te družbe v Petrogradu, kjer je skušal z vsemi sredstvi uveljaviti shematsko jeklo na ruskem trgu, še večje uspehe je pozneje dosegel na balkanskih bojiščih, z dobavami angleškega orožja na obe strani. Njegovo imetje je naraslo v neizmernost in s tem je postal tudi vodilni mož angleške in pozneje kakor vidimo v primeru družbe Electric Boat, tudi maksiakakšno druge oboroževalne industrije. Nekega dne je dobil naslov angleškega baroneta in viteštvo reda "hlačne podveznice" — smešno majhna naslova za mo-

Poziv!

Izdajanje lista je v vrzeli

s velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi sla

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

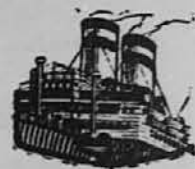
Uprava "G. N."

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LIETOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

KRETANJE PARNIKOV ZA MESEC SEPTEMBER, 1934

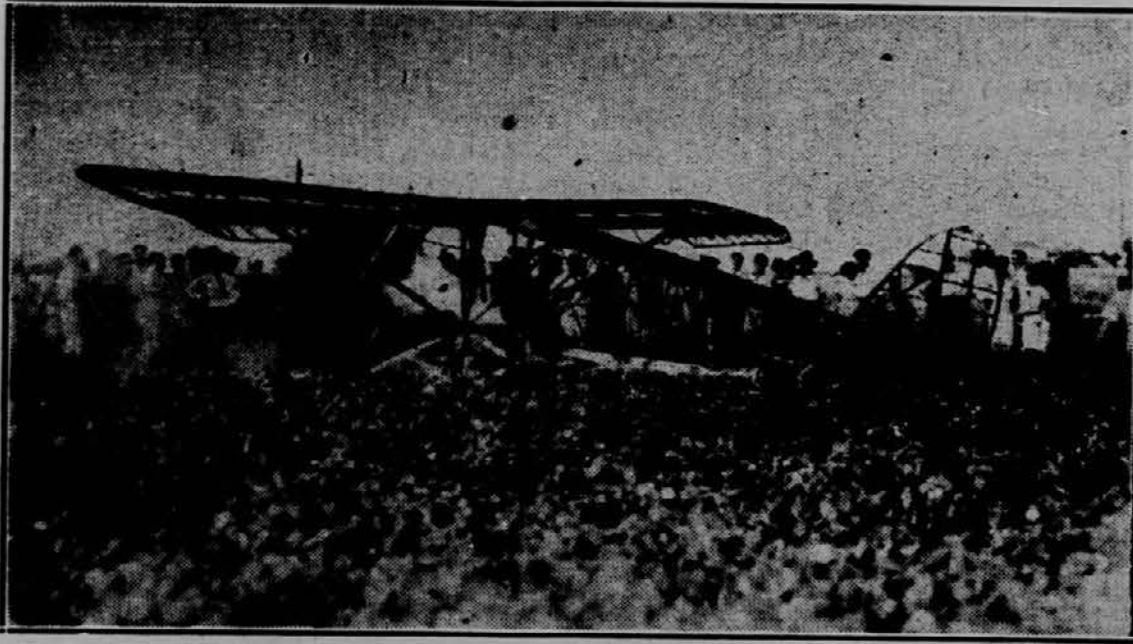
- 29. septembra: Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre
- 3. oktobra: Aquitania v Cherbourg, Deutschland v Hamburg, Pres. Harding v Havre
- 5. oktobra: Olympic v Cherbourg
- 6. oktobra: Paris v Havre, Europa v Bremen, St. Louis v Hamburg, Vulcania v Trst
- 10. oktobra: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg, Berengaria v Cherbourg
- 12. oktobra: Majestic v Cherbourg
- 13. oktobra: Lafayette v Havre, Rex v Genoa, Veendam v Boulogne sur Mer
- 17. oktobra: Pres. Roosevelt v Havre, New York v Hamburg
- 19. oktobra: Statendam v Boulogne sur Mer
- 20. oktobra: Bremen v Bremen, Ile de France v Havre
- 24. oktobra: Washington, Havre, Aquitania v Cherbourg
- 25. oktobra: Albert Ballin v Hamburg
- 26. oktobra: Olympic v Cherbourg
- 27. oktobra: Europa v Bremen, Champlain v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 31. oktobra: Berengaria v Cherbourg, Deutschland v Hamburg
- 2. novembra: Majestic v Cherbourg
- 3. novembra: Lafayette v Havre, Gen. von Steuben v Hamburg, Saturnia v Trst
- 5. novembra: Hamburg v Hamburg
- 7. novembra: Manhattan v Havre
- 9. novembra: Bremen v Bremen, Aquitania v Cherbourg, Rex v Genoa
- 10. novembra: Ile de France v Havre, Veendam v Boulogne sur Mer
- 14. novembra: New York, M. C. v Hamburg
- 16. novembra: Statendam v Boulogne sur Mer, Berengaria v Cherbourg
- 17. novembra: Champlain v Havre
- 21. novembra: Washington v Havre, Albert Ballin v Hamburg
- 23. novembra: Majestic v Cherbourg, Conte di Savoia v Genoa
- 24. novembra: Paris v Havre
- 29. novembra: New York, M. C. v Hamburg
- 30. novembra: Olympic v Cherbourg

Nasprotnik NRA

Nedavno se je vrsila v Hot Springs, Va., tajna konferenca, ki se je udeležilo 150 znanih ameriških industrijalcev. Može so prišli do zaključka, da bi bilo za industrijo najbolje, če se NRA odpravi. Zborovanju je predsedoval George Houston, ki ga vidite na sliki.

POSKUS SE JIM JE IZJALOVIL

James A. Boze in trije njegovi trije tovariši so domnevali, da bi bilo mogoče z metanjem neškodljivih bomb tako pretresti ozračje, da bi se pojavil dež. Ko so delali te svojevrstne poskuse, je bomba predčasno eksplodirala in zapalila zrakoplov. Boze je vsled opeklin umrl, njegovi tovariši so pa dobili težke poškodbe.

BOŽIČNI IZLETI

v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.

Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.

Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj priglasijo in če je gotov, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo najboljši prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsakdo zadovoljen. Dolgoletnekušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljša jamstvo vsakemu. Priglasite se takoj za navodila na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (TRAVEL BUREAU) 216 West 18th Street New York, N. Y.